

Sygn. akt IV U 831/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2019 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania R. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 24 września 2018 r. Nr (...), znak (...)- (...)

w sprawie R. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od R. P. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę (...) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 831/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 24 września 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 i pkt 2 w związku z art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust.1 i art.13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 7 grudnia 2017r. z urzędu wszczął postępowanie w sprawie podlegania przez R. P. (1) obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W toku tego postępowania ustalił, że ubezpieczony R. P. (1) zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 1 stycznia 1999r. do 30 listopada 2007r. oraz od 1 marca 2009r. do 30 września 2009r. Z wpisu w Centralnej Ewidencji i (...) Działalności Gospodarczej wynika natomiast, że ubezpieczony figuruje w ewidencji działalności gospodarczej z datą rozpoczęcia działalności w dniu 6 marca 1998r. i z datą 28 lutego 2017r. jako datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, przy czym z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ł. z 11 grudnia 2017r. wynika, że w zeznaniach podatkowych składanych za lata 2009-2016 ubezpieczony wykazywał przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Sam ubezpieczony w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że działalność gospodarczą prowadził w latach od 6 marca 1998r. do 28 lutego 2017r., przy czym od 1 grudnia

2007r. wykonywał dodatkowo pracę nakładczą, a od 1 października 2009r. jest zatrudniony przez firmę angielską bezterminowo, na dowód powyższego ubezpieczony przedstawił kopię umowy zatrudnienia zawartej z firmą (...) K9 (...) Ltd. Organ rentowy wskazał, że w związku z twierdzeniem ubezpieczonego, iż od 1 października 2009r. jest zatrudniony na terenie Wielkiej Brytanii, organ wystąpił do właściwej instytucji zabezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii – (...) o potwierdzenie faktu podlegania R. P. (2) ustawodawstwu Wielkiej Brytanii w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. W odpowiedzi na powyższe w/w brytyjska instytucja ubezpieczeniowa w piśmie z 20 czerwca 2018r. poinformowała, że firma (...) K9 (...) Ltd nie przekazała wystarczających dowodów swojej obecności i działalności w Zjednoczonym Królestwie, ubezpieczony zaś nigdy nie zarejestrował się w systemie zabezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii, a numer ubezpieczenia podany na umowie zatrudnienia nie należy do ubezpieczonego, ale do innej osoby. W oparciu o powyższe brytyjska instytucja ubezpieczeniowa poinformowała, że nie może uznać, iż ubezpieczony R. P. (1) faktycznie wykonywał zatrudnienie w Zjednoczonym Królestwie i z tego tytułu podlegał ustawodawstwu Wielkiej Brytanii. W oparciu o powyższe ustalenia organ rentowy wskazał, że zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust.1 i art.13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 października 2009r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Od 1 października 2009r. ubezpieczony wyrejestrował się z ubezpieczeń społecznych, ale nadal prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu aż do zawieszenia działalności powinien podlegać polskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego (decyzja z 24 września 2018r. k.151-152 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony R. P. (1) zaskarżając ją w całości i zarzucając jej, iż wydana została w oparciu o niepełny materiał dowodowy, a także w oparciu o korespondencję prowadzoną w języku obcym bez udziału osoby posiadającej uprawnienia tłumacza przysięgłego. Nadto, że decyzja wydana została w oparciu o ustalenie, iż pracodawca ubezpieczonego nie opłacił za niego należnych składek na ubezpieczenie społeczne, co nie jest jednoznaczne z tym, że stosunek pracy nie istniał. Ubezpieczony zarzucił ponadto, że decyzja wydana została z pogwałceniem zasad dotyczących wydawania decyzji przewidzianych w kodeksie postępowania administracyjnego, a przepisy prawa materialnego wskazane jako podstawa rozstrzygnięcia nie znajdują do ubezpieczonego zastosowania, gdyż nie stosuje się do niego jurysdykcji krajowej. Wskazując na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu (odwołanie k.1-6 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy powołał się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podkreślił, że błędne jest twierdzenie ubezpieczonego, iż obowiązkiem organu rentowego było ustalenie, czy ubezpieczony rzeczywiście był zatrudniony w Wielkiej Brytanii. Gdyby ubezpieczony uzyskał zaświadczenie A1 z brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej wówczas organ rentowy byłby nim związany. Tymczasem ubezpieczony nie tylko nie przedłożył zaświadczenia A1 z brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, ale wręcz przeciwnie brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wprost wskazała, że nie potwierdza faktu podlegania R. P. (1) ustawodawstwu Wielkiej Brytanii w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. i to ustalenie jest dla organu rentowego wiążące (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.8-11 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. P. (1) od 8 marca 1998r. do 28 lutego 2017r. nieprzerwanie prowadził w na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność gospodarczą ponad nazwą: R. P. (1) (...) z siedzibą w miejscowości (...) gmina O. , powiat (...), województwo (...). Z dniem 28 lutego 2017r. ubezpieczony zgłosił zawieszenie wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej (wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k.3-5 akt organu rentowego). Od 1 marca 2017r. ubezpieczony podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników (pismo Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) z 12 lutego 2018r. k.19 akt organu rentowego).

Ubezpieczony zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 1 stycznia 1999r. do 30 listopada 2007r., a następnie od 1 marca 2009r. do 30 września 2009r. (okoliczność niesporna). W okresie w/w przerwy w ubezpieczeniu z tytułu pozarolniczej działalności ,tj. od 1 grudnia 2007r. do 28 lutego 2009r. ubezpieczony wykonywał pracę na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartej w dniu 1 grudnia 2007r. (kopia umowy o pracę nakładczą z 1 grudnia 2007r. k.27 akt organu rentowego). Z dniem 30 września 2009r. ubezpieczony wyrejestrował się z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej i stan taki trwał do 28 lutego 2017r. ,tj. do chwili zawieszenia przedmiotowej działalności. Przez cały ten okres ,tj. za lata 2009-2016 ubezpieczony w składanych zeznaniach podatkowych wykazywał przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej na terenie RP (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ł. z 11 grudnia 2017r. k.11 akt organu rentowego).

Przed wszczęciem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. postępowania w sprawie podlegania przez R. P. (1) ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 1 października 2009r. do 28 lutego 2017r., ubezpieczony nie informował organu rentowego o wykonywaniu pracy najemnej na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (w Wielkiej Brytanii), nie przedstawił zaświadczenia A1 wystawionego przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową o podleganiu we wskazanym okresie w zakresie zabezpieczenia społecznego ustawodawstwu Wielkiej Brytanii. O podpisaniu umowy o pracę z podmiotem mającym działać na terenie Wielkiej Brytanii ubezpieczony powiadomił organ rentowy w piśmie z 12 grudnia 2017r. złożonym w odpowiedzi na zawiadomienie organu rentowego z 7 grudnia 2017r. o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (zawiadomienie organu rentowego z 7 grudnia 2017r. o wszczęciu postępowania k.23 akt organu rentowego i pismo ubezpieczonego z 12 grudnia 2017r. k.37 akt organu rentowego). Do powyższego pisma ubezpieczony załączył kopię umowy z 1 października 2009r. w języku angielskim (kopia umowy z 1 października 2009r. sporządzonej w języku angielskim k.29-33 akt organu rentowego). Wstępna analiza treści przedłożonej kopii umowy wskazuje, że zawiera ona niewypełnione pola w zakresie daty rozpoczęcia pracy oraz podpisu jednej ze stron umowy (kopia umowy z 1 października 2009r. k.29-33 akt organu rentowego). Z tłumaczenia w/w umowy datowanej na 1 października 2009r. z języka angielskiego na język polski wynika, że umowa o pracę miała być zawarta między Spółką (...) K9 (...) Ltd jako pracodawcą a R. P. (1) jako pracownikiem. W myśl postanowień umowy, ubezpieczony miał być zatrudniony w charakterze konsultanta z dniem (niewypełnione pole w treści umowy) 2009r., a wynagrodzenie miało być uzależnione od ilości formularzy wypełnionych przez pracownika, przy czym suma za jeden formularz miała wynosić 6 GB. Praca miała być wykonywana w godzinach od 10 do 16 od poniedziałku do piątku oraz w soboty w godzinach od 10 do 14. W końcowej części umowy, w polach przeznaczonych na podpisy stron umowy brak jest podpisu osoby działającej w imieniu pracodawcy, przy czym w miejscu gdzie winien być podpis złożony w imieniu pracodawcy, a zatem w imieniu Spółki (...) K9 (...) Ltd przewidziano miejsce na podpis osoby działającej w imieniu innego podmiotu ,tj. (...) Ltd (tłumaczenie umowy o pracę z 1 października 2009r. z języka angielskiego na język polski – tzw. tłumaczenie zwykłe k.57-61 akt organu rentowego i analogiczne w treści tłumaczenia tego samego dokumentu wykonane przez tłumacza przysięgłego k.55-60 akt sprawy).

Po przedstawieniu przez ubezpieczonego powyższej umowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. działając na podstawie art.16 ust.4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 wystąpił do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej ,tj. (...) w Wielkiej Brytanii o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie określenia właściwego ustawodawstwa dotyczącego ubezpieczonego R. P. (2) w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. wskazując, że na podstawie posiadanych danych nie jest w stanie rozstrzygnąć, któremu ustawodawstwu powinien podlegać R. P. (1) w tym okresie. W załączeniu organ rentowy przedstawił brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej w/w umowę o pracę datowaną na 1 października 2009r. zwaną przez ubezpieczonego z firmą (...) K9 (...) Ltd mającą działać na terenie Wielkiej Brytanii (pismo (...) Oddziału w S. z 23 stycznia 2018r. skierowane do instytucji ubezpieczeniowej w Wielkiej Brytanii w sprawie ustalenia właściwego ustawodawstwa w odniesieniu do R. P. (1) k.69 akt organu rentowego).

W związku z powyższym wystąpieniem do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej postanowieniem z 25 stycznia 2018r. organ rentowy zwiesił postępowanie prowadzone, w zakresie podlegania przez R. P. (1) ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozarolniczej działalności w spornym okresie, do czasu uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego dotyczącego właściwego ustawodawstwa przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową (postanowienie z 25 stycznia 2018r. o zawieszeniu postępowania ze zwrotnym potwierdzeniem doręczenia ubezpieczonemu w dniu 26 stycznia 2018r. k.71 i 73 akt organu rentowego).

W piśmie z 20 czerwca 2018r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa - (...) poinformowała polski organ rentowy, że nie istnieją dowody na obecność i działalność handlową na terenie Zjednoczonego Królestwa Spółki (...) K9 (...) Ltd, a R. P. (1) nigdy nie zarejestrował się w systemie zabezpieczenia społecznego w Zjednoczonym Królestwie, zaś numer ubezpieczenia w Zjednoczonym Królestwie (...) wskazany w umowie z 1 października 2009r. należy do innej osoby niż R. P. (1). R. P. (1) nie ma numeru ubezpieczenia w Zjednoczonym Królestwie i w jego imieniu nie zostały odprowadzone żadne składki. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa zwróciła również uwagę na brak podpisu na umowie ze strony pracodawcy, a także wymienienie w końcowej części umowy (w miejscu przeznaczonym na podpisy stron) innego podmiotu niż pracodawca. Wskazując na powyższe brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wskazała, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż R. P. (1) wykonywał pracę na terenie Wielkiej Brytanii i dlatego zgodnie z art.13.2 a i b rozporządzenia (WE) nr 1409/71 i art.11.3 a rozporządzenia (WE) nr 883/2004 R. P. (1) w zakresie ubezpieczenia społecznego podlega polskiemu ustawodawstwu. Kopia pisma przesłana została przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową do wiadomości R. P. (1) (pismo brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej z 20 czerwca 2018r. k.99-100 akt organu rentowego, zwykle tłumaczenie tego pisma z języka angielskiego na język angielski k.107-109 akt organu rentowego i analogiczne w treści tłumaczenie dokonane przez tłumacza przysięgłego k.83-86 akt sprawy).

W związku z dokonaniem powyższych ustaleń przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową, postanowieniem z 24 lipca 2018r. organ rentowy podjął postępowanie w sprawie ustalenia podlegania R. P. (1) ubezpieczeniu społecznemu (postanowienie z 24 lipca 2018r. z potwierdzeniem doręczenia ubezpieczonemu w dniu 26 lipca 2018r. k.121-123), a następnie w dniu 24 września 2019r. wydał zaskarżoną decyzję o treści wskazanej na wstępie uzasadnienia (zaskarżona decyzja z 24 września 2018r. k.151-153 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. P. (1) od decyzji z 24 września 2018r. stwierdzającej, że w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jest nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

W sprawie niesporne jest, że w okresie, którego dotyczy decyzja czyli od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. ubezpieczony prowadził na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...). Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, a w myśl art.12 ust.1 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. W przepisie art.13 pkt 4 powyższej ustawy przewidziano, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania, z wyłączeniem okresu na który wykonywanie działalności zostało zawieszona. W tych okolicznościach i w świetle przytoczonych regulacji organ rentowy prawidłowo stwierdził, że prowadzona przez ubezpieczonego w powyższym okresie pozarolnicza działalność gospodarcza rodziła po jego stronie tytuł do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego: emerytalnego, rentowych i wypadkowego.

W odwołaniu od powyższej decyzji, a także jeszcze na etapie postępowania przed organem rentowym przed wydaniem zaskarżonej decyzji, ubezpieczony ponosił, że w spornym okresie - poczynając od 1 października 2019r. równoległe wykonywał pracę najemną na terenie Wielkiej Brytanii w oparciu o umowę o pracę zawartą z Cyber K9 (...)

Ltd i w związku z tym, w zakresie zabezpieczenia społecznego nie ma do niego zastosowania ustawodawstwo polskie. Z uwagi na to, że ubezpieczony nie przedstawił zaświadczenia na druku A1 wystawionym przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową stwierdzającego, że w spornym okresie podlegał w zakresie zabezpieczenia społecznego ustawodawstwu Wielkiej Brytanii, organ rentowy przed wydaniem zaskarżonej decyzji przeprowadził w porozumieniu z brytyjską instytucją ubezpieczeniową - w trybie art.16 ust.4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 – procedurę zmierzającą do ustalenia właściwego ustawodawstwa w odniesieniu do R. P. (1). Jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń, brytyjska instytucja ubezpieczeniowa ,tj. (...) przeprowadziła postępowanie, w wyniku którego ustaliła, że brak jest dowodów na wykonywanie przez ubezpieczonego pracy na terenie Wielkiej Brytanii i na jego zarejestrowanie się w brytyjskim systemie zabezpieczenia (numer ubezpieczenia podany w niepodpisanej przez pracodawcę umowie z 1 października 2009r. ,tj. NIN: (...) należy do innej osoby tłumaczenie umowy o pracę k.55 akt sprawy), jak również na sam fakt działania na terenie Zjednoczonego Królestwa podmiotu pod nazwą Cyber K9 (...) Ltd., który miałby być pracodawcą ubezpieczonego i w związku z tym w spornym okresie w odniesieniu do ubezpieczonego nie ma zastosowania ustawodawstwo Wielkiej Brytanii - art.11 ust.3a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. O ustaleniach tych brytyjska instytucja ubezpieczeniowa poinformowała w piśmie z 20 czerwca 2018r. (tłumaczenie przysięgłe dokumentu z 20 czerwca 2018r. k.83-86 akt sprawy i analogiczne w treści tzw. tłumaczenie zwykłe w aktach organu rentowego).

W tych okolicznościach organ rentowy prawidłowo stwierdził, że z tytułu prowadzenia w okresie od 1 października 2009r. do 27 lutego 2017r. pozarolniczej działalności gospodarczej, ubezpieczony podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Z przedstawionych względów na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art.98§1 i 3 kpc w związku z art.99 kpc i w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).